WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

СРПСКИ СИОН

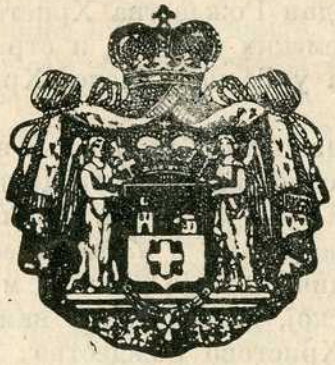

Год. XV — Број 26

ЗВАНИЧАН ЛИСТ ПРАВОСЛАВНОГ СРПСКОГ АРХИЈЕРЕЈСКОГ СИНОДА МИТРОПОЛИЈЕ КАРЛОВАЧКЕ ЗА ДУХОВНЕ, ЦРКВЕНЕ И ЈЕРАРХИЈСКЕ СТВАРИ.

У Ср. Карловцима у суботу 31. децембра 1905.

ЗВАНИЧНО.

ГЕОРГИЈЕ ПРВИ

ПО БОЖЈОЈ МИЛОСТИ И ВОЉИ НАРОДА СРПСКОГ ПРАВОСЛАВНИ АРХИЕПИСКОП КАРЛОВАЧКИ, МИТРОПОЛИТ И ПАТРИЈАРХ СРПСКИ, ЊЕГОВА Ц. И АП. КР. ВЕЛИЧАНСТВА ФРАНЦА-ЈОСИФА ПРВОГА ПРАВИ ТАЈНИ САВЕТНИК, АВСТРИЈСКИХ ИМПЕРАТОРСКИХ ОРДЕНА ЛЕОПОЛДА ВЕЛИКОКРСТНИК И ГВОЗДЕНЕ КРУНЕ ПРВОГА СТЕПЕНА КАВАЉЕР, КРАЉЕВСКИХ СРПСКИХ ОРДЕНА: БЕЛОГА ОРЛА И СВ. САВЕ ПРВОГА СТЕПЕНА И КЊАЖЕВСТВА ЦРНОГОРСКОГА ДАНИЛОВА РЕДА ПРВОГА СТЕПЕНА ВЕЛИКОКРСТНИК и т. д.

ВИСОКОЧАСНОМ, ПРЕЧАСНОМ И ЧАСНОМ ПРАВОСЛАВНОМ СРПСКОМ СВЕШТЕНСТВУ ОБОЈЕГА РЕДА И ПОБОЖНОМ ПРАВОСЛАВНОМ СРПСКОМ НАРОДУ, БОГОХРАНИМЕ АРХИДИЈЕЦЕЗЕ КАРЛОВАЧКЕ ПРЕЉУБЕЗНОЈ ПАСТВИ СВОЈОЈ ДУХОВНОЈ, ШАЉЕ УСРДНИ ПОЗДРАВ И ПАТРИЈАРАШКИ БЛАГОСЛОВ.

Љубезна децо моја!

У оно време, пре хиљаду девет стотина и пет година, кад је род људски, помраченог разума, изопачене воље и нагрђеног у себи образа Божјег, лутао по најцрњој ноћи прародитељске грешности, засијала му је звезда највеће светлости, звезда Витлејемска.

Кад је род људски пао у црне мисли, да га је милост Божја оставила и заборавила, јавила му се дивна у својој величини драгоцености своје.

Кад је очајавао, да му грешно залуталом нема више излаза, родио му се је Спаситељ. Родио се Исус Христос, Син Божји, Господ наш и Бог наш; родио се, да препороди свет; да крвном жртвом Голготском задовољи вечну правду Божју,

WWW.UNILIB.RS

да драгоценом крвљу својом спере и изглади са човека прародитељски грех, којим је увређена била правда Божја.

Родио се Спаситељ, да измири и сједини људе са Творцем; родио се Син Божји да их посини Богу и божанственом науком да их изведе и упути на пут истине и правде, да им загреје срца у љубави, коју дотле нису познавали.

Најсветију успомену на дан Рождества Христова празнујемо и данас, љубезна децо, са радошћу Витлејемских пастира и страхопоштовањем источних мудраца, испуњени вером спасења у Господу Исусу Христу и надом у милост његову и од сада.

У радости Божићнег празновања и надања заборавља се беда и невоља живота земаљскога, опраштају се неправде и увреде људи, напуштају се мудровања мудрости људске, па се душа и срце са свима мислима спаја у Божићну радост: Христос се роди! Слава въ вышнихъ Богꙋ и на земли миръ въ человѣцѣхъ благоволеніе.

Слава въ вышнихъ Богꙋ кличе и моја душа и моје срце и све мисли моје; а у љубави очинској архипастирској, желим свима вама мир, добру вољу, испуњење богоугодних нада, и честитам Христово Рождество: Христос се роди!

Тако чиним већ годинама, са престола патријарашког. Данас петнаести пут, баш у дане кад сам, по неисцрпној доброти велике милости Божје, дочекао навршену и педесету годину своје смерне свештеничке службе Господу Богу.

А благословен великом милошћу том, зар да не кличем Богу, зар да не певам славу имену његову, зар да му на дајем хвалу и славу?

Пуно је, баш данас, срце моје, и пуна је душа моја топле захвалности великој милости Божјој, која ме је благословила на почетку, која ме прати и која је мени крепост живота, штит и уточиште моје на целом путу педесетогодишњег свештениковања, петнаест година архипастирства на престолу српских митрополита патријараха.

И зато: пева срце моје, и зато кличе душа моја са умилним Псалмопевцем: Љубићу Те Господе, крепости моја; Господе, граде мој, заклоне мој, који се оборити не може; избавитељу мој, Боже мој, камена горо, на којој се не бојим зла; штите мој, роже спасенија мојега, уточиште моје, до данас и од данас. Тебѣ слава и держава въ вѣкы вѣкомъ!

И ја сам уверен, љубезна децо моја, да ви разумете топлину ове захвалности свога стара патријарха, коју *данас* приносим и подижем престолу Цара Небеснога. А схватићете и потребу душе моје и жељу срца мога, да *у овој* посланици, отац деци, патријарх народу, кажем мисли, осећаје и жеље, које ме ових дана испуњавају.

Казаћу их, јер су ме те мисли ових дана провеле по прошлости повековног свештениковања мојега, а највише, што ћете такође разумети, задржале ме на последњих петнаест година патријарашке радње моје.

Проводиле су ме мисли моје и по садашњици цркве и народа; одводиле ме и у будућност њихову. У тим мислима освануо ми је и данашњи дан навршене педесетогодишњице и прекиде ми за часак те мисли, а унесе ме у ток прославе, којом прославише ту педесетогодишњицу они, који су осећали душевну потребу да ју прославе, поред молитве и благодарности Богу, још и хвалом мојих незнатних дела и смерне личности.

Том приликом поднесене су ми честитке са свију крајева Богом и народом поверене ми Митрополије, из свију кругова моје духовне паствe, љубљеног народа.

Поред усрдног архипастирског благослова, нека је и топла моја патријарашка хвала свима честитачима: и Епархијама и црквеним општинама, разним друштвима и корпорацијама, као и појединим личностима из Карловачке Митрополије.

У многим изјавама честитака ваших, љубезни моји, разабрао сам и нарочито

www.unilib.rs

уочио уверавање, да ће историја, да ће потомство и поколења праведно оценити мене и моја дела.

Љубезна децо моја! Ако се историја ваистину пише пером истине, или ако историја, кад било, долази до познавања свију прилика и дела, историја ће истином тога познавања осветлити и моја дела. Истина ће запалити светлост, поред које ће поколења моћи та дела потпуно видети и познати. Моја је душа мирна у помисли на реч потомства. Савест је моја мирна и данас.

Што сам чинио, чинио сам у доброј вољи и намери. И ако сам што добра учинио, учинио сам по благодати Господа Исуса Христа у мени; учинио сам по дужности, по љубави, наслеђеној у Господу. Ништа нисам чинио за празну славу и не тражећи славу од људи, ни од вас, ни од других. Ништа нисам чинио из ласкања, ништа ради хвале своје; све за славу свете православне цркве и народа српског, све ради хвале Господа, чија ме је сила на то упућивала.

Служио сам Господу Богу, цркви и народу, светлом Краљу и домовини својој.

Колико сам верно служио Господу и цркви Христовој, судиће ми Судија Вечни, судиће ми Спаситељ Света, а суд његов праведан је, јер не гледа ко је ко; суди свакоме по делу. А милост Божја, која ме грли, заштићава и награђује за живота земаљскога, испуњава ме надом и у милост суда Божјег, за који сам спреман сваки час.

Служба моја узвишеном Владару, витешком и љубљеном Краљу нашем *Францу Јосифу Првом* и милој домовини, добила је своју награду у превишњој милости светла Владара не једаред, и данас у обиљу великом.

А колико и како сам служио Богом повереној ми цркви и послужио народу српском, казују, сведоче и потврђују скромна дела моја, која нити ја могу улепшати, нити им може ко год одузети што.

У архипастирском, патријарашком раду, нисам угађао људима. Јер, по речима Великог Апостола: „Кад бих ја још људима угађао, онда не бих био слуга Христов.“

Можда се моја дела појединцима и не допадају. Свима се и не могу допасти. Сви се не угледају на добро, неки и на зло. Некима је мила светлост, а други по тами ходе, и ако је свима остављено, да смо сви синови видела и синови дана, а не ноћи и таме. Људи нису једнаки, нису једног ума, једне воље, једних жеља и тежња.

И зато ми никада није мисао ни наумила, нити ми је срце зажелело, да задовољим јавним радом својим свакога. Био сам увек и остаћу уверења, да је: хтети задовољити свакога то исто што и незадовољити никога; да задовољити свакога значи: изневерити свој позив, своју дужност и свој циљ, изневерити себе и своје идејале. Или, зар није Господ Исус Христос рекао: „Тешко вама кад стану сви добро говорити за вама, јер су тако чинили и лажним пророцима“. . . . . .

Ако савременици нису сви једних мисли, једног расположења, једне правде и љубави према смерности мојој, зар су такви били према мојим претходницима на престолу митрополита патријараха српских, за пуних 200 година? Нису. Ако сам, дакле, у старости својој, на патријарашком престолу српском, поред велике милости Божје, морао да окусим и многе неправде људске; поред најусрднијих дела својих, морао да поднесем и најцрњу неблагодарност једног дела савременика, зар такав неудес није био у удесу и мојих претходника?

Не говорим ово да корем икога, или да се јадам на неудес удеса свога. Свакоме нека је, у име Рождества Христова, опроштена неправда и нељубав мени учињена, а ја мирно сносим и подносим терет и грешност те неправде и нељубави, јер је она суђена свима на престолима, с којих треба да светли добро против зла, истина против заблуда; суђена највише, можда, на трновитом, незавидном престолу српских патријараха.

WWW.UNILIB.RS УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Мирно подносим све, јер шта су мале муке архипастира Христове цркве према мукама Голготским, према мукама Апостола Христових? Зар нису Христа разапели они, у које није могла да стане његова беседа? Зар нису Апостоле измучили они, који не могоше гледати у светлост истине, у светињу добра? Или, да заборавим, зар, реч Христову: „Ако свет на вас узмрзи, знајте да на мене омрзну пре вас“?

О, љубезна децо моја! Лако ја сносим све што сам поднео, а опасан снагом вере, љубави и наде у Господу Богу, претрпећу и до краја. Али је велика брига моја за поверену ми цркву и народ, због раздора и неслоге синова њихових, због неумља у раздору том. То је рана која тишти душу моју, то је бол без којега није срце моје. Јер у неумљу раздора тога велико је зло, које раздире тело цркве, и живот народа мога, па неда срећи и напретку њиховом да оживи, да процвате, да пропева.

Ја сам много хтео напретка цркви и народу. Много сам хтео, али нисам увек имао с ким. Много сам хтео, ал' не хтедоше сви, који су дужни били помоћи ми. С многима сам градио, ал' су многи и разграђивали. С многима сам подизао, ал' су многи и рушили. И зато је многа жеља моја остала неиспуњена, многа мисао неоживотворена; многи посао био ми је узаман, многи остао недовршен и несвршен. А све је то на црну штету општега добра и будућности наше. Зато тужи душа моја и јада срце моје.

Но не очајавајте ипак, мила децо моја, не очајавам ни ја. Не полажем оружја у борби за напредак цркве и народа, не одбацујте га ни ви.

Јер и ако су ми животу године многе, љубав моја за цркву и народ мој не малаксава. Пуно је срце моје те љубави, још је добра воља и јака тежња моја да помогнем цркви и народу свом. У тој љубави ништа ме збунити не може.

Само нека је сваки од вас на својој стражи, на свом месту, на својој дужности. И нико нека не ради за празну славу, а сви за опште добро.

„Свака горчина, и гнев, и љутина, и вика, и хула, да се узме од вас, са сваком пакошћу. А будите један другом благи, милостиви, праштајући један другоме, као што је и Бог у Христу опростио вама“. Не би ли престао раздор, који раздире свете груди мајке наше цркве и дане народа мога, не би ли вас озарила светлост споразума са патријарашким престолом својим, — па да нам свима засветли звезда српског Витлејема, српског препорођаја.

Ако је икад требало мира, љубави и разума, данас га треба веома много народу мом. И биће бољих људи и доћи ће боља времена. И биће бољих дана и даће боље људе.

Говорим вам ово у љубави и бризи великој.

„А Бог ми је сведок, да вас љубим љубављу Исуса Христа, и зато се молим Богу, да вам се милост и мир и љубав умножи, да љубав ваша изобилује у разуму и у свакој вољи“.

У љубави вашој, од љубави моје примите патријарашки благослов. И срећан вам био Божић и сви празници по Божићу.

„И да буде с вама благодат, милост и мир од Бога Оца и од Господа Исуса Христа, у истини и љубави“. Амин.

Дано у Карловцима 1905. од рођења Господа нашег Исуса Христа, на дан Св. Оца Николаја и на дан навршене педесетогодишњице свештенства, а петнаест година патријаршта нашега.

Гореспоменути смирени патријарх

ГЕОРГИЈЕ БРАНКОВИЋ.

WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

МИРОН,

ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ

СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЕПАРХИЈЕ ПАКРАЧКЕ ЕПИСКОП,

аустријско-императорског ордена гвоздене круне II. степена кавалер,

Благочестивом и благовјерном клиру и народу богохраниме епархије своје мир и благослов моли од свемогућег и милостивог Бога и Спаса Исуса Христа, а од смирености своје шаље архипастирски поздрав и братско цјеливање.

Божић нам је празник мира и љубави, празник радости и добре воље међу људима.

А како да нам и није Божић празник мира и љубави, празник радости и добре међу нама воље, кад је Бог *тако љубио свијет*, да је из једине љубави своје послао на данашњи дан роду људском *Сина својега*, који је учио људе праштати један другом, и живити у миру и љубави и с Богом и међу собом. Учио тако док је живио међу нама на земљи, учио тако и на крсту, кад је у самртнима мукама простио свима непријатељима својима и молио Оца својега, да им и Он прости, *јер не знају шта раде.*

Ту науку Христову треба да имамо на уму и срцу свагда, а особито данас, кад се и по народном обичају нашем мирбожимо у знак, да праштамо један другом.

Не праштамо ли ми један другом, не можемо се надати, ни да ће Бог простити нама гријехе наше, а гријеси којима се ми огријешавамо о Бога, куд и камо су већи од гријеха, којима се огријешавају о нас браћа наша.

У молитви Господњој молимо се Богу: „и ѿстави намъ долги наша ꙗкоже и ми ѿставлѧемъ должникѡмъ нашымъ.“ Молимо се дакле, да Бог прости нама онако, као што и ми праштамо онима, који су криво учинили нама.

То је молитва наша, ал је то уједно и обећање наше Богу, да ћемо најприје ми простити онима, који су дужни нама.

Па да ли ми радимо тако, да ли праштамо, по обећању нашем онима, који су увриједили нас и учинили нама криво, ма у чем, ма најмање, с вољом или нехотице?

Не само да не праштамо радо, него шта више сумњичимо доста пута и теретимо један другога и онијем, што други није ни помислио, а камоли учинио.

Не праштамо радо, ако нас ко погледа мало криво, ил нам каже ријеч коју мало оштрију. Не праштамо, ако не мисли ко и не ради онако, као што мислимо и радимо ми. Не праштамо бољем од себе, не праштамо паметнијем и виједнијем, не праштамо богатијем и вриједнијем, а све због зависти која је раздвојила одмах прву браћу, и дигла руку брата на брата, Кајина на Авеља.

Прегонимо се по кућама, прегонимо по судовима, прегонимо по путевима разнима, и у сједницама обичнима и свечанима, званичнима и незваничнима, ма да знамо и за науку Христову, и за ону нашу народну: „сложна браћа нове дворе граде, а несложна и старе продају!“

WWW.UNILIB.RS

Да поједини од нас може живити мирно, и радити успјешно, морају сви тијела нашега дијелови, од најмањега до највећега, бити здрави и сложни. Није ли нам, ма најмањи дио тијела нашега здрав, и неврши ли с другима дужност своју сложно, осјети то одмах и трпи цијело тијело наше. „Боли, порезао се ма по коме прсту“, вели наша српска пословица народна.

Тако исто да кућа једна, народ један, може мирно постојати и успјешно напредовати, морају сви чланови његови сложно вршити дужност своју, једни већу други мању, једни тежу други лакшу, једни главом други рукама, једни очима други ногама, што је већ коме у дио пало, и шта ко, и колико може да врши према силама својима, према талантима од Бога добивенима.

Ради тога потребнога, благословенога мира, слоге и напретка и нашега и опћега, не смијемо пошто пото тражити на другима мана̂ само зато, да тучемо њима друге, као што ради несавјестан купац, који куди робу што више, да ју добије што јефтиније! А још мање смијемо по оној узречици нашој „туђи недјелом, кад не можемо дјелом.“

Али ми при свему томе кудимо доста пута, као што се вели, на сунцу пјеге, а свјетлости се његовој и топлоти чинимо и невјешти, и често, ради малих ситница разилазимо се са људима, иначе добрима и вољнима и орнима на свако дјело и добро и родољубиво. И тако „без невоље градимо невољу“, поништавамо и слабимо друге, а тиме слабимо и себе и све скупа заједно, као чланове цркве и народа нашега, мјесто да по слову апостолову: *један другога чашћу и поштивањем дижемо и јачамо,* мјесто да се један с другим поносимо и славимо, заборављајући да је данас већ и ван цркве опћепризнано и усвојено начело, да се добрим поступањем долази до цијели и лакше и брже, него ли злим поступањем, по ком се начелу поступа данас и са кажњеницима, и то са успјехом уопће добрим, јер *„добро доноси свакоме добро“* вели Апостол, а *„зло добра донијети неће“*, вели српска пјесма наша народна.

Јосиф, испраћајући браћу своју из Египта кући к оцу Јакову, дао им је лијеп савјет: *да се не прегоне путем.*

И ми смо браћа, синови смо једнога народа и једне матере свете цркве наше, а и на путу смо к Оцу нашем небесном, кући нашој вјечној. Па не прегонимо се на томе путу краткоме!

Може нас који већ данас стићи тој кући и стати пред Оца небеснога и замолити, да му гријехе прости. А могу ли му се простити гријеси, ако по обећању своме није простио он другима, ако се није измирио, ижљубио са онима, који су згријешили њему?

Праштати другима можемо по примјеру Христовом тим лакше, што знамо, да људи гријеше понајвише из незнања и што знамо да нисмо сви ни примили једнаке од Бога таланте, па зато да се и разликујемо један од другога у многом чему. Разликујемо се по обличју нашем и стасу, разликујемо по снази духа и тијела, воље и срца, разликујемо имањем нашим, знањем и занимањем, тако, да стоји она наша народна: „колико људи, толико ћуди,“ а један учен човјек тврди, да ни два листа нема једнака, у свима, што их има, шу̂ма̂.

Покрај толике међу нама разлике, а уз то и себичности наше, јако је тешко судити друге, а тим теже, што неможемо завирити никоме у душу, да видимо шта ко мисли и како осјећа, и зато нам и заповиједа Христос да не судимо, то јест, да не осуђујемо друге, да не сумњичимо, да не теретимо друге, него да праштамо један другом и *седамдесет пута седам.*

WWW.UNILIB.RS УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

и ако принесемо у цркву дар наш, а нисмо се прије *измирили* са братом нашим, то да оставимо дар пред олтарем и вратимо се и измиримо најпре са братом нашим, и онда истом да *принесемо* дар наш на олтар.

Простимо дакле, по науци Христовој, што имамо један на другога вољно, и *сносимо* по слову Апостолову, *слабости један другога* трпељиво, ради добра и свога и свију нас чланова цркве и народа светога Саве, миротворца браће своје. Окадимо куће наше тамјаном, ал окадимо и душе наше миром, без кога не можемо бити *синови Божји*, а ни синови *светосавске* цркве наше.

Но мир, којим треба да мири душа наша, није оно мировање наше: са рукама скрштенима, са ногама под нама подвинутима, мировање са срцем хладним, са очима дријемовнима и духом, коме се не мили ни бдити ни мислити! Не, то није божји мир, нит је Бог тога мира Бог!

Мир, коме је учио Христос, и који смо добили као милошту божићњу, тај мир ствара, подиже и покреће у нама добру вољу, тај мир грије срце наше и усред зиме љуте, и даје нам топлоте за живот и рад себи и ближњима.

Тај мир даје очима нашима вид и духу нашем разум, да боље и видимо и разумијемо Бога, себе и један другога.

Тај мир води ноге наше к ближњима нашима и по путевима најтежима и диже руку нашу свагда ближњима у помоћ сваку.

Тај мир миром мириши, као оно кад зађемо у коју задужбину нашу са ћивотом српскога Светитеља нашега и добротвора, па чисто осјећамо око себе светињу, и чисто чујемо Духа светога глас, као оно што се чуо на Богојављење над Јорданом.

И то у задужбини светој народној, слушање и осјећање, није друго, него будне савјести наше тајно шапутање: *„Иди и ради и Ти тако!“* Иди, јер само тако можеш доћи до мира правога, чистога, благословенога, овога свијета и онога!

Тога мира желим вама свима, јер без мира тога, нити можемо бити овде на земљи сретни и задовољни, ма имали сва блага овога свијета, нити можемо бити горе на небу нашљедници вјечне радости и блаженства, ма како дугачке биле молитве наше, а без добрих дјела наших!

„Вјера наша и молитва доводе нас до рајских врата, а добра дјела наша — отварају нам рајска врата!“ Тако нас учи наша српска богословија народна.

Зато, браћо свештеници од оба реда, и мили роде и народе: мир Божји! Христос се роди! Амин.

У **Пакрацу**, пред Божић 1905.

Гореспоменути смирени епископ

МИРОН с. р.

WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

МЇХАИЛЪ

Божјом милости православни Епископ српске Епископије г.-карловачке.

Пречасном и часном свештенству и љубазном у Христу стаду свом:

Од Господа и Бога и Спаса нашега Исуса Христа благодат и мир, а од смирености своје Архипастирски благослов и поздрав.

Мир Божји, Христос се роди! И кад се Христос родио, дођоше са истока мудраци, цареви перзиски и „**Ѿверзше сокровища своѧ, принесоша емꙋ дары, злато и лїванъ и смирнꙋ**“, да Га даривају, и то златом, као Цара свију царева; ливаном као Сина Божјега и смирном као посланика и ходатаја небеснога, Који ће нас ради да умре овдје, на земљи. Мудраци ови, љубазни моји, приказивали су, може се рећи, цијело човјечанство, па су и принијели Спаситељу човјечјем све, што је за онда било од највеће цијене и вриједности.

Мудраци ти тако! А шта ћемо ми, љубазни моји, да принесемо данас Рођеному Цару небесном, Сину Божјем и човјечјем, Полаженику Божића нашега и ходатају нашем? Шта да му принесемо и чиме да Га даривамо?! Да ли златом? Не, тога ми немамо. У немаштини и потреби нашој једва састављамо крај с крајем, борећи се и дан и ноћ за оно корице крува свакидашњега! Да ли ливаном или смирном? Не, ни тога ми немамо, јер то не рађа нити расте на гричу и вриштинама нашим, а под леденом и снијежном кором поднебија нашега.

Па и кад би било злата, ливана и смирне у нас, у изобиљу, би ли то били баш од највеће цијене дарови, којима би могли да даривамо Спаситеља нашега, данас од Дјеви рођенога?!

Не, љубазни моји! Има нешто, што је драгоцјеније и од злата, мирисавије од ливана и Богу пријатније од смирне и од свакога на земљи пропадљивога блага, што га и тати поткопати и украсти и рђа изгристи и уништити може.

А то је, љубазни моји, *срце чисто* и смирено, пуно вјере и љубави, живе свијести и одлучне воље, да Богу угоди, а ближњему помогне. *То* и *такво* срце, нека буде наш дар, којим ћемо да даривамо, данас од Дјеви Рођенога Спаситеља нашега. **Сердце чисто созижди во насъ Боже**, како би тај *Твој* дар могли приносити као уздарје Теби, Дародавцу нашем, кроза све дане живота нашега овдје, на земљи.

Па, како ћемо ми љубазни моји, да даривамо *то* од Бога нам саздано и дано нам срце чисто?! То ћемо, браћо драга, учинити ми тако, ако будемо вршили своје дужности према Њему, Дародавцу небесном и према ближњима својима, сваком сину човјечјем.

Тако је, љубазни моји, дужност наша, да чинимо све, што можемо, да се што боље прослави Име Божје међу нама. Човјек хришћанин, који н. пр. припомогне, да се сазида или обнови, умије и украси храм Божји, чини дужност своју према Богу, приноси као оно мудраци источни злато, дар Господу своме! Тај дар пријатан је Њему; јер и ако је Он сада на пријестолу славе Своје; ипак се Он и данас нас ради и заради нашега спасења јавља у сиротним „јаслама“ на жртвенику црквеном, гдје се, код сваке свете Литургије, тако рећи поново рађа, да би се по ново принесао на жртву Богу и Оцу Своме за гријехе наше. Па као што су јасле витлејемске, у којима се **невмѣстими** смјестити благо-

www.unilib.rs

волио, празне и сиротне биле, те Га је пречиста Његова мајка пеленама умотати морала: тако љубазни моји и јасле жртвеника по храмовима нашим остале би празне и сиротне, да се не нађе благочестива и дарежљива десница, која не само жртвенике и часну трапезу, него и остале празнине по цркви покрива и прекрива лијепим и достојним покривачима и снабдјева утварима и осталим прописаним украсима. Па нека је тај наш цркви својој дар, не знам како мален, ако потиче из срца чиста, из живе свијести о дужности својој према Богу и слави светога Имена Његовога, он је свједок наше према Богу љубави и од велике пред Богом цијене.

А дужност је наша, љубазни моји, да помогнемо ближњему свом, који помоћи наше треба, да ублажимо биједу и тугу, да утаремо сузу сироти и удовици, да даривамо слијепе, кљаста и убога . . . јер таковим жртвама **благоꙋгождаетсѧ Богъ**. Бог, Који је богат, **обнища** нас ради, Он, пун љубави према грјешном сину свом, заблуђеној овци Својој, биједе и невоље наше осјећа као да су Његове, па с тога и вели: **понеже сотвористе єдиномꙋ сихъ братїй моихъ меньшихъ, мнѣ сотвористе.** (Мат. 25, 40). Па, када ми тако чинимо у животу свом у свакој прилици, онда ми, браћо моја, приносимо дар-уздарје Рођеному данас Сину Божјем, као и оно волсви, што му принесоше злато на дар.

Па чинимо ли ми заиста тако, кроза све дане живота нашега? **Боже, ты вѣси, ты всѧ знаеши!** Кад би измјерили оно, што ми приносимо драгом Богу на дар са оним, што у толико прилика проспемо и бацимо у лудо, да задовољимо несито чрево и угодимо нечистим пожудама и страстима којекаквим: како би мајушан и незнатан изишао нам пред очи „дар“ наш према оном, што у вјетар бацимо и страћимо, као и према оном, што би могли, када би хтјели. Колико н. пр. има наших цркви, којима гледамо кровове раскрите, зидове закисле и испуцале, обрушене и разваљене, па часне трапезе и жртвенике пусте и прљавим и нечистим, дакле недостојним крпама нагрђене, свештеничке одежде подеране и масне од зноја и нечисти, пјевнице без књига, а све пусто, нечисто и јадно, али зато све се дало на гизду и моду: мушки, ако је само мало завирио у свијет, на дело, не може да буде без „господске“ робе и цокула (чизама), без уре и ланца и прстења, а дјевојке без читавога низа пробушених дуката, малих и великих.

Или, колико н. пр. гладних и босих, кљастих и хромих, слијепих и биједних обилази око нас, пружајући за нама изнемогле руке своје за помоћ нашу, а ми их или не видимо или им сурово и љутито добацимо штогођ, да нам „не досађују.“ А исти тај дан готови смо расути све што имамо, па и задужити се, бацајући по вароши на вашарима, па у биртији проводећи у пјанству и уз карте несретне.

Ето, каква је наша благодарност према Ономе, Који је нас ради и нашега ради спасења сишао се с пријестола славе Своје и благоволио се смјестити, Он **невмѣстими**, у сиротне јасле витлејемске! То је, браћо, само доказ, да у нама не бије срце чисто, нити у њему има вјере нити љубави, нити је у њему жива и будна свијест о дужности нашој према Богу и ближњем, а ни према себи самим, нити има добре и одлучне воље, да чинимо што је Богу драго, а ближњем нашем на корист какву. . . С тога немојмо тако, јер како ћемо да изађемо пред Христа Спаса нашега! Исто тако дужност је наша, љубазна браћо моја, да дарове и способности ума и духа, душе и срца, искуства наша и знање наше употријебимо на славу Божју и на корист ближњега нашега, друштва, па по том и народа нашега. Када то чинимо из будне свијести о дужности тој, па чистим, несебичним срцем, ми онда приносимо дар — уздарје небесном Дародавцу нашем, као што су оно волсви, принијели Му данас ливан, Њему, Јединородном Сину Божјем. Тако н. пр. приноси дар Господу своме пастир цркве Његове, када будно стоји на стражи душа и срдаца од Господа и цркве по-

www.rsnb.rs

вјерених му, пазећи непрекидно да их заштити од заблуда и саблазни овога свијета, када и примјером живим и бесједом смишљеном и неуморном учи, савјетује, упућује и поучава духовно стадо Божје, како треба у свима приликама живота и домаћега и јавнога живота и радити, да угоди Спаситељу свом, када и сам кроз све дане живота свога чини а и вјерне потиче на добра, Богу угодна дјела, на разуман и напредан рад и на разумну и корисну штедњу, када оне, што су заблудили — исправља духом кротости, оне што плачу и трпе тјеши показујући на милост Божју, подижући тако изнемогле и клонуле, назидавајући све.

Приносе Господару неба и земље дар-уздарје поглаварства грађанства, ако управљају повјереним им народом **не нуждею, но волею**, не као од биједе, силовито па себично, него са пуно свијести о одговорности својој, са одушевљењем, несебично, духом праведности али и кротости настојећи и примјером својим и згодним уредбама и начином, да се пјанство и расипност у иметку, развратност и разузданост у животу домаћем и јавном, и све зле навике и обичаји затру, а благи и значајни народни обичаји наши одрже и утврде. *Такови* дарови биће Богу пријатни, па од веће цијене пред Богом од онога ливана, што га принесоше данас источни мудраци — цареви перзиски од Дјеви Рођеном, Сину Божјему и човјечјему.

Приносе Богу дар-уздарје и родитељи н. пр., када дјецу своју и примјером и поуком згодном и беспрекидном одгајају у духу науке Цркве православне, у духу благочестивих предаја народа нашега, улијевајући им у млађане душе и срца њихова страх Божји, као начело и темељ сваке добродјетели, а по том и праве истинске среће, која је дуготрајнија од злата и свакога на земљи, земаљскога, варљивога и пропадљивога блага...

Најпослије приноси, мјесто смирне, за коју веле, да има у себи и горчине, данас од Бога Оца посланом нам небесном Полаженику Божића нашега и божанственом ходатају нашем дар свој, чисто и смирено срце своје и онај, који стрпљиво подноси биједе и невоље свакојаке, који ни крив ни дужан, невино страда али ипак не проклиње уре ни часа, када га је родила мајка, нити презирно и срдито гледа на људе и друштво људско, него у свој мучној патњи својој, безазлено а са пуно вјере и наде, погледа усанулим очима својима горе, на небо, одакле сунце Божје милости обасјава и добре и зле, праведне и неправедне. Благо патнику таковом... У њега је срце чисто, пуно вјере у Свемогућство и пуно наде у милост Божју, а мисли му се, блудећи по непрегледној пучини живота људскога, устављају на подножју Голготског крста, на ком је највећи Праведник као највећи патник и мученик, невин као Јање Божје, испустио дух Свој... То је за њега утјеха и он, немајући ниђе ништа, хита данас к вертепу — приноси чисто срце своје Спаситељу свом.

Па кад смо, љубазни моји из кратких цртица овијех уочили, шта су и какве су дужности наше, шта и како да принесемо ми свој дар данас Рођеном Цару свију царева, Сину Божјем и ходатају нашем, који је нас ради и нашега ради спасенија жртвовао сам себе Богу и Оцу Своме, завјетујмо се данас пред мисленим јаслама витлејемским, да ћемо се канити свега, што би нам могло помутити чистоћу срца, збунити савијест, ослабити вјеру и убити љубав и наду, и тако учинити нас слабима и немоћнима, да чинимо што је Богу драго, ближњем нашем од користи, а нама самима на спасеније. Завјетујмо се пред лицем Спаситеља нашега, да ћемо Му свагда приносити на дар само *срце чисто* и смирено, што ће Њему бити и драгоцјеније од злата, и пријатније од ка̑да скупоцјенога ливана и смирне.. завјетујмо се; и Бог милостиви примиће то на свој пренебесни жртвеник и ниспослати нам Духа Свога благодат и за здравље и за спасеније наше. Мир Божји! Христос се роди!

Дано у *Карловцима*, о св. Николи 1905. год.

Смирени и горе поменути молитвеник

МЇХАИЛЪ.

Рукоположени и произведени.

Његова Светост Преузвишени Г. Патријарах *Георгије* благоизволео је високим својим решењем 6. о. м. бр. 210. През. Арх. ех 1905. именовати бившег пароха протојереја пештанског, јеромонаха ман. Грчетега *др. Владимира Димитријевића* за протосинђела, поверивши му декретом од 17. о. м. бр. М 667. и привремену управу богословског семинара.

По високом овлаштењу Његове Светости, Његово Високопреосвештенство Г. епископ вршачки *Гаврило Змејановић*, благоизволео је 25. о. м. у карловачкој саборној цркви рукоположити свршеног богослова *Јована Поповића* за ђакона, а протосинђела *Данила Пантелића* управитеља ман. Прибине главе за архимандрита ман. Грчетега.

26. о. м. у дворској капели благоизволео је рукоположити монаха ман. Грчетега *Илариона Живановића*, за ђакона, а за презвитера-јеромонаха о. *Кирила Секулића* јерођакона манастира Велике Ремете, а протосинђела и управитеља ман. Хопова *др. Августина Бошњаковића* за архимандрита ман. Хопова.

27. о. м. у саборној цркви благоизволео је рукоположити ђакона *Јована Поповића*, за презвитера, који је одређен за администратора парохије у Врднику, а *Косту Змејановића* пароха у Грку произвести за протопрезвитера.

НЕЗВАНИЧНО.

Северински банат и историја северинске жупаније

од Пешти Фрићеша.

(Свршетак.)

* * *

На ово је причање Пештиево приметио др Јован Хајнрих Швикер у „Literarische Berichte aus Ungarn“, што их је издавао Павле Хунфалви у II. књизи — години — за 1878. на стр. 609.—623. у погледу црквене историје — наведеног III дела, — у главноме ово: Швикер сумња, да је Хијеротеј био први владика у Ердељу, пошто је и грчки писац Скилитцес, који је на 100 година после Хијеротеја писао своју историју, у њојзи навео да је патријарах Теофилакт Хијеротеја посветио за „владику од Турске т. ј. Угарске“ а не за Ердељ, те пристајући уз мњење Пештиево, да је у јужној Угарској пре доласка Мађара било православних, ал нема доказа да их је било и у Ердељу.

Слаже се пак са Пештием, да је православних било са време Арпада.

Сумња у тврдњу Пештиеву у погледу давања титула грчким епископима, о њиховом одношају и о грчким епископима.

Побија тврдњу Пештиеву, да је липско владичанство сједињено са арадским, пошто је оно сједињено са темишварским, те данас епископи темишварски носе наслов и од Липове.

Тврди да темишварско владичанство, није никад било сједињено са арадским, и ако се Исаија Ђаковић наводи у привилегији од 4. Марта 1695. као владика „темишварски и арадски“.

Што је у њој тако Исаија наведен, тумачи Швикер тиме, што је по преставци народног сабора од 1749. Исаије за време турске владавине био владика у Темишвару, а по доласку Црнојевићевом постао је владиком јенопољским, и што је ово била његова права епископија, а од темишварске је имао само један део. Арадска је епископија постала из јенопољске и великоварадске

Што је Пешти погрешно навео преставку народног сабора у погледу марчанског владичанства и костајничког, правда га Швикер тиме, што се повео за погрешним тврђењем у „Actenmässige Darstellung der Verhältnisse der gr. nichtunirten Hierarchie in Oesterreich“ стр. 17.

Погрешну тврдњу Пештиеву, да је Исаија Антоновић 1741. био арадски владика и да је те године на своју молбу премештен на карансебешку, коју је на другом месту поправио, тврдећи да је он у исто време био и арадски и карансебешки, исправља Швикер тиме, да је 1740. Исаија без приволења патријарховог добио и карансебешку епископију, због чега је и патријарах са епископима и народни сабор 1744. против тога протестовао, и напаслетку су пристали, да их само за свог живота може уживати, а после тога, свака епископија да има свога епископа.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Швикер исправља тврдњу Пештиеву, да је Вићентије Поповић постао вршачким епископом 1769., пошто је он постао тек 1774.

Швикер би — рече — имао што-шта да исправи у причању Пештиевом у погледу установљења митрополије у Влашкој и о одношају православних у Ердељу. Наводи да грчко-католичке (унијатске) епископије у Мункачу и Еперјешу нису потпале под кључку арцибискупију, него под острогонску. Замера му што није навео наредбу у погледу укинућа титуле православног митрополита у Угарској од 1706., а што је патријарах Арсеније Црнојевић носио титулу патријарха, да то није била злоупотреба, него је он имао права на ту титулу.

Непотпуно му је — рече — Швикер и причање о унији у Ердељу.

За Дијонисија Новаковића, ког Пешти наводи као епископа ердељског, рече, да је он био само администратор те епископије као будимски епископ. Последник Дијонисијев није био Дионисије него Софроније Кириловић.*

Вршачко-карансебешке владике нису — рече — плаћали таксу од 1000, него од 1500 фор.

Како ћемо идућом приликом коју више рећи о карансебешким владикама; то ћемо том приликом исправити и остале погрешке у чланку Фрићешовом. Уредник.

Извјештај

о раду седнице епархијске конзисторије будимске, држане у Будимпешти 23. новембра (6 децембра) 1905. под председништвом Његовог Високопреосвештенства г. епископа *Лукијана*.

Поводом прославе педесетгодишњице свештено архипастирске службе Његове Светости наређено је свима парохијским свештеницима и манастиру Грабовцу, да у очи дана св. Николе у 5 часова у вече звоњењем свију звона трајањем 1/4. сата објаве ту прославу, а на сам дан св. Николе да после божанствене литургије одржане, свечано благодарење и да то благовремено објаве у цркви народу. — Узет је на знање извештај Његовог Високопреосвештенства, да је јереја Георгија Голуба пароха помашког и јереја Дра Владимира Димитријевића пароха пештанског насловом протојереја одликовао и за протојереје рукопроизвео, те су позвани исти, да у епарх. фонд том приликом 20 кр уплате, као и извештај, да је Петра Павловића свршеног богослова за ђакона и презвитера рукоположио. — Узето је на знање президијално публиковање отписа министарства домобранства, да је Владимира Белеслина адм. мађарбојске парохије за вероучитеља на домобранској кадетској школи печујској место јереја Исидора Бошњака именовало. — Узети су на знање отписи министарства богочасти и јавне наставе, којима је подручним свештеницима и свештеничким удовицама државне припомоћи подарило. — Узет је на знање отпис истога министарства у предмету законитог признања вероисповести „баптиста". — Узето је на президијално извршење отписом истога министра дозвољеног исправка матице крштених у Кишфалуби. — Узето је на знање президијално публиковање пресуде МЦСавета у брачној парници Лазара и Драгиње Плавшић из Дуна Сечуја. — Узето је на знање през. публиковање одлуке саборског одбора, којом свештеничкој удови Василија Мастановића није подарио мољену припомоћ. — Известиће се пакрачка конзисторија, да Барч сигетварској парохији припада. — Подељен је коначан отпуст јереју Петру Павловићу адм. чипске парохије, који је за адм. парохије у Мирковцима у архидијецези постављен, а адм. парохије чипске поверена је до даље наредбе протојереју Корнелу Чупићу. — Позваће се парохијско свештенство у барањској жупанији, да у матицама венчаних трага случај венчања Ане Шаркези са Фрањом Баном. — Узет је на знање извештај управе главноварошких болница, да се неће виши дешавати, да римокатолички свештеник прими штолу приликом укопа православних. — Узето је на знање изјашњење Г. Бољарића окр. протопрезвитера мохачког на тужбу Дра Лазара Рајића из Мохача у предмету катихизирања на тамошњој грађанској школи. — Одбијен је приговор истога протопрезвитера против овд. решења у погледу убележбе једне судске одлуке у његову кондуиту. — Упућен је Ст. Михајлић на дужно поштовање према окр. протопрезвитору и сходно понашање на протопрезвитерском збору. — Издана је сведоџба Дру Милану Мандићу кон. одветнику о службовању његовом код ове конзисторије. — Узети су на знање извештаји окр. протопрезвитера о уведењу у дужност свију администратора и пароха, који су из последње седнице ове конзисторије премештени, постављени, односно потврђени. — Узето је на знање през. расположење гледе издавања плате бившем и садашњем протопрезвитерском капелану мохачком, односно гледе отштете за протопрезвитерског капелана протопрезвитеру из

* Фрићеш погрешно назва Новаковића Данилом, у место Дионисијем, а и Кириловића такође Данилом.

Уред.

www.uni.rs УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

народних фондова. — Саопштиће се епарх. школском одбору будимском извештаји о бившим, а сада непостојећим вероисповедним школама у будимској епархији. — Примљена је оставка Дра Владимира Димитријевића на парохији пештанској, а ради сталног попуњења пештанске парохије расписан је стечај са роком до 31. јануара (13. фебруара) 1906. г. — Поднеће се саборском одбору молба вероучитеља печујских, капошварских и бољкадских прав. ученика ради награде за текућу школску годину и уједно је због болести досадашњег вероучитеља јереја Светозара Бојарића до даље наредбе поверена катихизација јереју Владимиру Белеслину и игуману Адријану Станишићу. — Молба јер. Славка Николића, да се на администрацију парохије срп. ковинске премести одбијена је с тим, да се иште на другу коју упражњену парохију, када на такову стечај буде расписан. — Издане су сходне наредбе ради отклоњења окр. протопрезвитерима опажених мана и недостатака у подручним неким црквама и парохијским звањима. — Нарођен је избор пароха у Шиклушу, а за конз. повереника изаслан је јереј Милан Костовић. — Није удовољено молби црк. општине у Шиклушу, да јој се преко предстојећих празника на расположење стави један јеромонах, пошто га на расположењу нема. — Расписан је стечај на парохију мађарбојско виљанску као и веменску са роком до 31. јан. (13 фебруара) 1906. г., на ову последњу с тим, да ће се изабраном пароху у администрацију поверити печварско рацмеч канска парохија. — Издата је на изјашњење Гаврилу Бојарићу окр. протопрезвитеру у Мохачу тужба и молба тамошњег учитеља Ђоке Јанковића у предмету сарањивања прав. цигана. — Упућен је Г. Бојарић окр. протопрезвитер мохачки и путем њега збор свештенства протопрезвитерата мохачког, да поднесе овамо образложени и конкретан предлог ради установљења краћег и једнообразног обреда приликом неких свештеничких функција ради подастирања св. архијерејском синоду. — Узети су на знање извештаји подручних неких парохијских звања о отклоњењу опажених мана и недостатака у цркви и парохијским звањима. — Узет је на знање президијалан одговор на упит Дра Владимира Димитријевића, да се у овој епархији само један назарен налази, ако жели најновије званичне податке о томе, да поднесе потребан број сходних тисканица. — Узето је на знање президијално саопштење Добривоју Николићу адм. у Санаду потребних додатака из ове епархије за састављање стручног свештеничког календара за 1906. г. — Узет је на знање президијалан одговор јереју Јовану Б. Милићу у погледу поступка ради исправка црквених матица. — Узето је на знање през. расположење, којим је умољен саборски одбор, да од досадашње дужности разрешеним неким свештеницима припомоћ из јерархијског фонда обустави, а другима, који су на њихова места постављени, у течај стави. — Узето је на знање президијално постављање Саве Канурића учитеља у Шиклушу за вероучитеља прав. ученика у тамошњој грађанској школи на време, док се парохија стално не попуни. — Установљен је распоред, по коме ће свештеници о храмовним славама у 1906. године код сваког храма саборно служити. — Узети су на знање извештаји о раду подручних свештеничких зборова у 1906. години и издаће се сходне наредбе, да тај рад одговара жељеној сврси, а немарни свештеници ће се последњи пут најстрожије упутити, да без важнога узрока са исповести и збора несмеју изостати и да задату писмену радњу у сваком случају морају израдити већ за сам збор, а тек у довољно оправданом случају накнадно конзисторији овој поднети.

† Јован Удицки

парох в. кикиндски.

После четрнајстодневног тешког боловања 18. (30.) децембра 1905. предао је Богу своју племениту душу у вел. Кикинди, парох и протонамесник кикиндски *Јован Удицки* у 87-ој год. а 56-ој год. узорне свештеничке службе.

Врли је покојник рођен је 1819. г. у вел. Кикинди. Учио је школе основне у вел. Кикинди, а средње делом у Кечкемету — делом у Сегедину. Богословију је слушао у Карловцима и Вршцу, 1850. год. рукоположен је за ђакона и презвитера, и као капелан и администратор је служио потпуни 56 г. срп. прав. црк. опћину вел. Кикиндску.

У покојном поп Јоци губи се тип оних наших старих свештеника, који су у савесној служби и лепом опхођењу придобили љубав и поштовање својих парохијана до највишег степена.

Погреб беше величанствен. Покојног поп Јоцу су испратили до вечне му куће, 14 у Христу браћа и силан народ — и тиме је посведочена љубав парохијана према своме пастиру. При опелу се опростио од њега врло дирљивим речима — од детињства друг његов окружни прота вел. кикиндски Ђорђе Влаховић. Покојни поп Јоца је био мирољубив и праведан и за то је све до смрти уживао опште поштовање.

Слава и вечан спомен узорном свештенику и пријатељу српском, дичном и вредном оцу Јовану Удицком! В. пл. В.

www.unilib.rs УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

† Арса Пајевић
книжар.

У Новом је Саду умро 13. о. м. после дужег боловања *Арса Пајевић* књижар у 65. години свога живота.

Арса је Пајевић својим трудом и чувањем постао од словослагача свој господар, и као такав чинио је за живота многа добра на све стране, а и на самртном часу сетио се свога народа, те је доста знатан свој иметак по смрти своје добре и верне супруге госпође Анке оставио српској новосадској гимназији.

За живота је као и сваки ијоле угледнији Србин и он од познатих „усрећитеља новосадских“ морао да претрпи многе нападаје, и заистину је чудан стицај судбине, да они, које исти „родољуби“ нападају, ти су највећи добротвори народни, дочим они које они у звезде кују, ти не само да ништа на народне циљи не оставише, него по гдекоји од њих за живота користише се народним имањем.

Арса је Пајевић заслужан и за српску књижевност. Не само да је написао неколико књига, него је и издао врло много корисних књига и листова, па и „Глас истине“ црквени лист од 1884.—1891. излазио је у његовој наклади, а „Српски сион“ 1891. — прве своје године.

Уз то су Арса Пајевић и његова госпођа супруга Анка, једно сироче извели на пут, а друго су започели, но које ће његова госпођа супруга Анка такође извести на пут. Те су своје посинке они пазили као своју децу рођену.

И такав човек и родољуб заслужио је, да му сваки Србин каже: Бог да ти добри Арсо душу опрости и вечан ти спомен! Д. Р.

Исправак. У место 758, 759, 760, 761, 762, 763 и 764. стране, треба да дође 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779 и 780. страна.

Читуља.

У Брчком у Босни умро је 16. о. м. парох брчки *Михаило Јовичић* у 36. год. свога живота. Михаила хвале као спремна свештеника и великог српског родољуба. Вечан му спомен!

Позив на претплату.

Овим бројем завршује „Српски сион“ XV. годину свога излажења и ступа идућим бројем у име Божје у XVI. годину. Лист ће излазити и на даље у досадашњем формату и то сваког 15. и последњег месеца на два табака.

Цена је листу на годину —	8 К
на по године — — —	4 К
на четврт године — —	2 К
А за стране земље — — —	10 К

У Карловцима 30. Децембра 1905.

Димитрије Руварац
уредник „Српског сиона“.

Уредник: Димитрије Руварац, протојереј.

Од администрације.

☛ Молимо поштоване претплатнике да дужну претплату подмире, и нову обнове, јер ето наступа већ и нова година 1906. а многи претплатници наши нису подмирили своју претплату на овај лист ни за 1905., а да не би смо морали никоме лист обуставити, моле се г. г. дужници да свој дуг плате.

Књижевни огласи.

Београдски свештеници Петар Милојевић и Драгутин Димитријевић, покрећу од нове године богословски лист, под насловом

»ПАСТИРСКА РЕЧ«.

Лист ће излазити недељно на табаку, а цена му је за Аустро-Угарску 10 круна на годину. Претплату треба слати на Петра Милојевића, пароха београдског, таковска улица бр. 16.

☛ ЛИТУРГИКА ☚

ЗА

ПРАВОСЛАВНЕ УЧЕНИКЕ ОСНОВНИХ ШКОЛА

САСТАВИО

ЂОКА МИЛИЋ, учитељ новосадски.

Друго умножено издање.

Ова је књига готова и може се добити у потписаној штампарији. Исту књигу одобрио је св. Архијерејски Синод, с тога молимо да се поручбине шаљу на потписану штампарију. Цена је књизи 50 потура. Књижарима, школским одборима и г.г. учитељима, дајемо уобичајени књижарски попуст.

Српска Манастирска Штампарија
у Ср. Карловцима.

ПРАВОСЛАВНА ЛИТУРГИКА
А УЧЕНИКЕ СРЕДЊИХ ШКОЛА

САСТАВИО

Александар Живановић.

Цена је књизи К 1·20 — Обраћамо пажњу г. православним катихетама на ову школ. књигу која је прописана као школски учбеник на средњим школама.

Српска Манастирска Штампарија.

Изишла је из штампе, и може се добити код потписате управе књига:

ОПИС
СРПСКИХ ФРУШКОГОРСКИХ МАНАСТИРА 1753.

Приопштио: **Димитрије Руварац.**

Књига је штампана на лепом белом папиру и има 488 стр.

Цена је књизи увезаној у платно — сва — 5 Кр., а неувезаној 4 Кр.

Управа српске манастирске штампарије.

ИЗВОД
ИЗ
СРПСКЕ ГРАМАТИКЕ
ЗА I. И II. ГИМНАЗИЈСКИ РАЗРЕД

САСТАВИО

ЈОВАН ЖИВАНОВИЋ

изашла је из штампе. Цена је књизи 1 круна. Школска књига је ова одавно понестала, и ђаци наши нису је имали, те се јако осећала потреба да се приреди ново издање што је и учињено. Г. автор није жалио труда, да ову књигу допуни и па ново преради, а српска манастирска штампарија изда.

ЗВАНИЧНИ ОГЛАСИ.

К. 1253./175. ex 1905. 2—2 96

СТЕЧАЈ.

Расписује се стачај на парохију VI. разреда мађарбојско-вилањску. Молитељи имају своје ваљано инструисане молбе путем претпостављених им власти потписаној конзисторији до 31. јануара (13. фебруара) 1905. поднети.

Из седнице епарх. конзисторије будимске, држане у Будимпешти 23. нов. (6 дец.) 1905. г.

Председништво.

Број Е. К. 372. ex 1905. 2—2 84.

СТЕЧАЈ.

Расписује се овим стечај на парохију у Острвици П. плаћевног разреда у протопрезвитерату личком.

Рок компетовању оставља се до 1. јануара 1906. године.

Из сједнице Епарх. Конзисторије, држане у Плашком, 6. октобра 1905.

Председништво.

Број 1073. К. з. 813. ex 1905. 2—2. 97

СТЕЧАЈ.

Исписује се на парохију у *Међанима*, V. разреда, а роком до укључиво 1. (14.) јануара 1906. године.

Молитељи имају своје прописно обложене молбенице надлежним путем до горњега рока подписаној конзисторији поднијети.

Из сједнице прав. срп. епархијске конзисторије у Пакрацу, 23. новембра (6. децембра) 1905. године држане.

Председништво.

К. 168./зап. ex 1905. 92 2—2

СТЕЧАЈ.

Расписује се стечај ради сталнога попуњења упражњеног парохијског места I. разреда у Пешти. Молитељи имају своје ваљано инструисане молбе путем својих претпостављених власти до 31. јануара (13. фебруара) 1906. године потписаној конзисторији поднети.

Из седнице епарх. конзисторије будимске, држане у Будимпешти 23. новембра (6. децембра 1905. године.

Председништво.

НАТЈЕЧАЈ. 2—3 93.

На темељу одлуке славног срп. прав. Епархијског Школског Одбора у Пакрацу од 26. нов. (9. дец.) бр. 102./Ш.О. 96. ex 1905., а у смислу 67 §-а Школске Уредбе од 17. јула 1872. год. расписује се натјечај за *ново установљено женско учитељско мјесто* са годишњом плаћом од *осам стотина* (800) Круна и станарином од *три стотине* (300) Круна.

Рок је од 14. натјечају (27.) дец. 1905. до укључиво 25. јан. (7. фебр.) 1906.

WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Натјецатељице имају своје молбенице, обложене свима потребним документима, управити на потписани мјесни школски одбор. Упозорују се напосе на 58. §. Школске Уредбе с тим, да се након правомоћног избора, јер се школска година већ отпочела, има служба у овој школи *одмах* наступити.

Дужности изабране учитељице тачно су назначене у наредбе срп. нар. цркв. Школског Савјета од 26. авг. 1876. г. бр. 124/168. одс. II. §§. 2—23.)

У Загребу 12. (25.) децембра 1905.

Мјесни Школски Одбор
срп. прав. црквено школеке опћине.

К. 188. зап. ех 1905. 2—2 95

СТЕЧАЈ.

Расписује се стечај ради сталног попунења парохијског места VI. разреда у Вемену с тим да ће изабрани парох и печварско-рацмечканску парохију VI. разреда администрирати. Молитељи имају своје ваљано инструисане молбе путем својих претпостављених власти до 31. јануара (13. фебруара) 1906. год. потписаној конзисторији поднети.

Из седнице епарх. козисторије будимске, држане у Будимпешти, 23. нов. (6. дец.) 1905. год.

Председништво.

ДРУГИ ОГЛАСИ

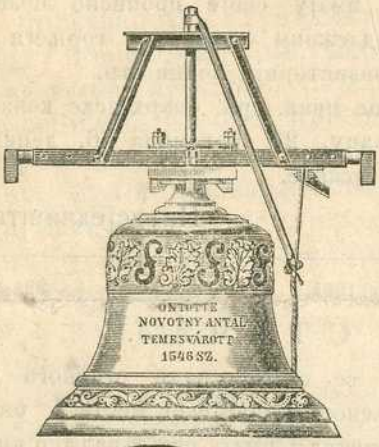

ЗВОНОЛИВНИЦА И ФАБРИКА
ГВОЗДЕНИХ КОЗА ЗА ЗВОНА
АНТОНА НОВОТНИЈА
У ТЕМИШВАРУ, ФАБРИЦИ

препоручује се — **са гаранцијом на више година** — за израду нових звона и за преливање пукнутих звона у овакој величини, као и за целокупно хармонично удешено звоњење, провиђено са круном од кованог гвожђа, тако удешеном, да се звона по вољи и лако могу кретати, ако би се на једном месту излупало, чиме се звона сачувају да не пукну.

Особито препоручујем

од мене изнађена и много пута одликована

са отвореним одушкама провиђена звона,

која су у горњем делу — као виолина — са отвором у виду фигуре ʒ провиђенаи като имају дуготрајнији, снажнији и дубљи звук, него звона по старој системи прављена, тако да се овако једно патентирано звоно од 327 килограма изједначује са звуком других по старој системи ливених звона од 461 килограма.

Даље препоручујем **козе за звона** од кованог гвожђа, у торњу слободно стојеће; **звона или шоље за сатове** од метала; **прављење старих звона са крунама од кованога гвожђа.** —

21—24, 8. **Илустровани ценовници и прорачуни трошка бесплатно и франко.**

На миленарској земаљској изложби у Будимпешти 1896. награђена са великом миленарском медаљом.

„Српски Сион“ излази сваких 15 дана на 2 цела табака. Цена му је: За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину на годину 8 круна, на по године 4 круне, а на четврт године 2 круне. За стране земље на годину 10 круна. Поједини бројеви 40 филира.

Претплата, огласи, стечајеви и рекламације у року од 15 дана шаљу се **Администрацији** а остала рукописи **уредништву „Српског Сиона“ у Карловце.** За огласе, објаве и стечајеве плаћа се 10 филири од једног реда ситних слова. — Неплаћена писма се не примају. — Рукописи се не враћају.

Све спорове овога листа у ствари претплате или других потраживања решава котарски односно опћински суд у Карловцима.

Издање и штампа: Српске Манастирске Штампарије у Ср. Карловцима. 35. 1906.